

Versie september 2020

LEIDRAAD VOOR TENTCIRCUSSEN & KLASSIEKE CIRCUSSEN

Deze leidraad werd opgesteld door Circuscentrum in samenspraak met de klassieke circussen en bouwt voort op het basisprotocol cultuur en de sectorgids professionele kunsten. De context van tentcircussen behoeft specifieke aanbevelingen om de heropstart vlot en volgens de regels te laten verlopen.

Exitstrategie Fase 4

Voor de culturele sector staat op de overheidswebsite www.belgium.be/nl/corona bepaald dat vanaf 8 juni culturele activiteiten zonder publiek hervat mogen worden. Voorstellingen met publiek kunnen vanaf 1 juli worden hervat, maar altijd volgens precieze regels met betrekking tot het beheer van het publiek, zoals het respecteren van de veiligheidsafstand in het publiek en maximaal 200 aanwezig. Vanaf De organisatie van de activiteiten moet zodanig worden gepland dat te grote bijeenkomsten, bijvoorbeeld buiten de zaal of tent, worden vermeden. Mensen die deelnemen aan culturele en vrijetijdsactiviteiten wordt aanbevolen een mondkapje te dragen.

Basisprotocol cultuur

Op 3 juni besliste de Nationale Veiligheidsraad dat de cultuursector zijn activiteiten zonder publiek vanaf 8 juni terug mag hervatten. Dit moet zo veilig mogelijk gebeuren, zowel voor de gebruikers als voor het personeel. Hiervoor worden, zoals bepaald in de Nationale Veiligheidsraad, protocollen opgemaakt die de sector helpen om veilig op te starten. Deze protocollen worden bepaald door de bevoegde minister, na advies van de GEES, in overleg met de sector.

De cultuursector is enorm divers, gaande van de professionele muzieksector tot de lokale harmonie, van de professionele theatergezelschappen tot de plaatselijke toneelvereniging, van de grote culturele instellingen en musea tot het kleinere culturele erfgoed verspreid over heel Vlaanderen, van circus en kermis tot de plaatselijke afdeling van natuurland, enz. Het is dus een enorme uitdaging om voor deze diverse sector een set met heldere en gedragen richtlijnen op te stellen. Daarom is er gekozen voor een generiek basisprotocol. Aanvullend en binnen de kaders van dit basiskader kunnen de verschillende subsectoren, organisaties en instellingen hun eigen, dikwijls specifiekere richtlijnen, uitwerken en verspreiden.

Het basisprotocol kwam tot stand na overleg met verschillende vertegenwoordigers uit de cultuursector en in nauw overleg met professor Erika Vlieghe, voorzitter van de expertencommissie die de Nationale Veiligheidsraad adviseert. Het bouwt verder op het vele voorbereidende werk en goede praktijkvoorbeelden van de cultuursector zelf.

>> Het basisprotocol cultuur en de kleurencode van de verschillende pandemiescenario's vind je [hier](#)

>> Meer info vind je [hier](#)

Algemeen

Belangrijke factoren om rekening mee te houden die meespelen in het tegengaan van de verspreiding van een virus:

- **AFSTAND:** algemeen wordt een afstand van 1,5 meter aangeraden (sinds 2 september kan ook 1m onder bepaalde voorwaarden, zie [basisprotocol cultuur](#))

- **VENTILATIE:** virusaccumulatie in gesloten ruimte is gevaarlijk
- **CIRCULATIE:** vermijden dat mensen elkaar kruisen
- **SANITAIRE VOORZIENINGEN EN HANDHYGIËNE ZIJN HET BELANGRIJKSTE:** voldoende ruimtes voorzien om handen te wassen (zowel voor het publiek als voor de medewerkers)
- Zoveel mogelijk gebruik van **EIGEN MATERIAAL** (attributen, kostuums, ...) voor artiesten en medewerkers
- Activiteiten waar **nauw fysiek contact** bij nodig is, zijn verboden vanaf fase oranje. Enkel voor professionele actoren (beroepsartiesten) kan hiervoor een uitzondering worden gemaakt, dus ook voor circussen en circusgezelschappen. Voorwaarde is dan wel dat er op het niveau van de organisatie een risicoanalyse en plan van aanpak is opgesteld.

Risicoanalyse

Vooraleer een activiteit opnieuw op te starten, is de professionele organisator verplicht om een **risicoanalyse** op te maken met betrekking tot o.a. deelnemers, de locatie, de aard van de activiteit, de verplaatsing voor, tijdens en na de activiteit, enz. Op basis van de inschatting van de risico's kan je:

- beslissen of het veilig (en haalbaar) is om de activiteit terug op te starten
- de nodige maatregelen treffen om alles op een zo veilig mogelijke wijze te organiseren

Draaiboek/preventieplan

Ook circussen moeten een draaiboek voorzien waarin de activiteit zelf in al zijn aspecten (locatieplan, materiaallijst, tijdschema, ...) en alle bijhorende veiligheidsmaatregelen worden opgenomen. De inhoud en vorm van zo'n draaiboek is uiteraard sterk afhankelijk van de aard van de activiteit. Het draaiboek (of preventieplan) moet duidelijk geafficheerd staan op de website, Facebook etc. Houd bij elke beslissing rekening met de officiële maatregelen die op dat moment geldig zijn.

Het draaiboek omvat best ook een *contact tracing* clause. Het is aan te raden om van het publiek contactgegevens te verzamelen (voornaam, familienaam, telefoonnummer) en die minstens 1 maand lang te bewaren. Via de eigen website, Facebook etc. wordt dit ook duidelijk naar de buitenwereld gecommuniceerd. Het circus geeft aan waar de gegevens en hoe lang de gegevens worden bewaard, en er wordt intern best een contactpersoon voor aangeduid bij eventuele vragen. **NOTA BENE:** het verzamelen van gegevens met het oog op *contact tracing* kan enkel op vrijwillige basis gebeuren, het kan niet verplicht worden omwille van de privacywetgeving.

Reservatie

Circussen werken best via reservatie op voorhand of voorverkoop om mensen te kunnen spreiden in tijd en ruimte. Dit laat bovendien toe om de richtlijnen van het draaiboek mee te geven (mondmasker voor 12+, circulatieparcours, 1,5 m afstand houden, etc.), om de maximale capaciteit goed te bewaken, om op voorhand plaatsen toe te wijzen aan gezinnen/bubbels en eventueel gegevens op te vragen met het oog op *contact tracing*.

Betaling aan de kassa

Het aanschuiven aan de kassa wordt het best georganiseerd via een met linten afgespannen parcours waarbij 1,5 m veiligheidsafstand duidelijk wordt aangegeven. De richtlijnen van het draaiboek worden aan de kassa nog eens geafficheerd (mondmasker voor 12+, circulatieparcours, 1,5 m afstand houden, etc.). Er wordt een plek voorzien om handen te ontsmetten met handgel, of toegang verschaft tot sanitaire

voorzieningen om handen te wassen. De kassamedewerker zit achter plexiglas, ontvangt het geld met handschoenen. Betalen kan cash, met bancontact of contactloos.

Opstelling in de tent

Bij het binnenkomen wordt erop toegezien dat alle volwassenen en kinderen (12+) een mondmasker dragen. De circulatieroute staat duidelijk aangegeven (vermijden dat mensen elkaar kruisen) en het publiek wordt per bubbel door het circuspersoneel geplaatst. Voor een optimale ventilatie in de tent worden op strategische plaatsen de zijflappen weggehaald/open gezet. Om de veiligheidsafstand te garanderen worden rijen weggehaald. Bv. stoelen rond de piste (2 rijen worden 1 enkele rij); tribunes telkens met een rij tussen open laten; toeschouwers kunnen geschrinkt plaatsnemen per gezin/bubbel. Een duidelijk schema is wenselijk om aan te tonen welke ingrepen worden gedaan om de veiligheid te garanderen (zowel naar het publiek toe als naar lokale besturen).

Verloop van de voorstelling

Gedurende de voorstelling blijft het publiek op zijn plaats zitten. Ofwel wordt de pauze geschrapt, ofwel komt het circuspersoneel tijdens een korte pauze tot bij het publiek om versnaperingen te verkopen i.p.v. ze te laten circuleren en te laten aanschuiven aan de restauratiewagen. Indien een toeschouwer tijdens de voorstelling van het sanitair gebruik wil maken, geeft hij/zij een teken aan een medewerker van het circus, die hem/haar zal begeleiden.

Sanitair

Bekijk of openen/sluiten van de deuren eventueel mogelijk is zonder de handen te gebruiken (bv. met de elleboog). Ook in de toiletruimte geldt de 1,5-meterregel. In geval er meerdere urinoirs aanwezig zijn, zullen ze dus misschien niet allemaal gebruikt kunnen worden of dienen er tussenschotten tot 2 meter hoogte geplaatst te worden. Gebruik zeker geen handdoeken of elektrische handdrogers, maar wel papieren doekjes of papier op rol. Voorzie voldoende ontsmettingsmateriaal en vul dit regelmatig bij. Het sanitair moet veelvuldig gereinigd en ontsmet worden. Hang affiches met duidelijke instructies voor het correct reinigen van de handen. Voorzie een globaal plan dat duidelijk vastlegt wie wat schoonmaakt, met welke frequentie en met welke producten. Het gebruik van het publiek sanitair door personeel is verboden.

Einde van de voorstelling

Er wordt aanbevolen de uittocht te regisseren; mensen te begeleiden voor het verlaten van de tent. De circulatieroute voor het verlaten van de tent wordt duidelijk aangegeven. Bij het verlaten van de tent wordt erop toegezien dat de nodige veiligheidsafstand wordt gerespecteerd.

Programma

Een aantal specifieke activiteiten in de cultuursector houden een verhoogd risico op overdracht van druppels en infectie in, en worden voorlopig nog verboden:

- (koor)zang en alles wat aanleiding geeft tot luid spreken of roepen;
- alle activiteiten waar blaasinstrumenten bij betrokken zijn;
- alle activiteiten waar nauw 'fysiek contact' bij nodig is. Enkel voor professionele actoren (beroepsartiesten) kan hiervoor een uitzondering worden gemaakt, dus ook voor circussen en circusartiesten (zie eerder).

Specifiek voor circus:

- Nummers waarbij men mensen uit het publiek haalt kunnen niet
- Kinderen met de dieren op de foto kan niet

Voor de circusartiesten en -medewerkers

- In de coulissen wordt de nodige ruimte voorzien voor handhygiëne
- Voor de attributen volstaat een goede handhygiëne
- 1 micro per persoon (gelabeld)
- Voor de kostuums moet men consequent zoveel mogelijk het eigen materiaal gebruiken

Meer informatie

- Let steeds op extra lokale maatregelen of verplichtingen, die gemeente per gemeente kunnen verschillen. Vraag deze informatie op voorhand op bij de gemeente zelf.
- Verder is het [basisprotocol cultuur](#) een goede basisleidraad waaraan je steeds kan aftoetsen.
- De [sectorgids professionele kunsten](#) bevat gedetailleerde informatie voor elke professioneel beoefende culturele tak en is dus ook van toepassing op de circuskunsten.